

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnosti prejeman:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	četrt leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Ročepisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritoju levo), telefonski št. 36.

Inzertacija vseh dan svetov in zvezodni meddelje za prenike.

Inzertoval velja: petostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inzertacijah po dogovoru.

Upravnosti naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inzertati itd. to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna Škatarna telefonski št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	650
na mesec	230

celo leto K 28—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inzertov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnosti: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 36.

Novi ljubljanski statut in občinski volilni red.

Celo leto se je vlada branila pred vrednostjo, ki je v občini volilni red, ker je bilo očitno, da se s tem zakonom postavi na glavo prvo načelo sedanja občinske uredbe, namreč načelo interesnega zastopstva in razdelitve tega zastopstva na podlagi davkov. Tisti dan, ko

je v občini izbrala načelo, so učinkovala načela, ki jih je vlada premestila na kričanje publoglavev, ko je prišlo do razpusta ljubljanskega občinskega sveta, je bilo tudi že odločeno, da zapusti vlada svoje dotedanje stališče in kapitulira in ustrezje izdeli klerikalno - nemški zvezde gleda ljubljanskega statuta in volilnega reda. Res je minister Härtl napel vse sile, da bi čim prej spravil to stvar pod streho. Celo očitno postavljeno je priporočal deželnemu odboru, samo da bi vse hitreje šlo in čim je deželni zbor na zakonu izvršil tiste premembe, ki jih je vlada zahtevala na korist nemških žepov, je ta zakon že tudi zadobil cesarjevo sankcijo. Vlada je delala s tako neverjetno hitrostjo, kakor še nikdar. Niti na to ni ekala, da bi se ji predložil steografični zapisnik tiste seje, v kateri je bil ta famozni zakon sprejet. Vlada ni imela volje, pretehati ugovore, ki so bili v deželnem zbornu izreceni, dasi je to njena dolžnost in je predpogoji objektivnega postopanja. Vlada je samo hitela, da pridobi zakon cesarjevo sankeijo in hiteje je pokazati, da je pripravljena prezirati tudi najtehnejše ugovore, samo da izvrši svoj namen in ustrezje klerikalno - nemški zvezdi.

Brutalna prezirljivost, s katero je vlada hitela izposlovati sankeijo novega statuta in občinskega volilnega reda ima svoj vzrok v tem, da je vlada hotela preprečiti nove volitve po starem volilnem redu. Vlada hoče, naj ostane občinska avtonomija kolikor česa mogoče suspendirana in naj vladni komisar vlada na magistratu kolikor daje mogoče. V ta namen je moral biti novi statut in novi občinski red sankeioniran pred 30. oktobrom 1910, sicer bi bil moral vladni komisar razpisati volitve po starem volilnem redu.

To je sedaj doseženo, volitve se 30. oktobra ne bodo razpisale, vladni komisar bo še več mesecov sedel na rotovžu in bo sestavil nov volilni inenik, ter vodil nove volitve ...

Ne maramo se spuščati v rekrinacije, ker itak nič ne pomagajo, dasi bi provročitelji te težke krize zaslužili, da se z njimi temeljito obračuna.

Novi občinski volilni red je prava karikatura volilnega reda, ki naj sloni na načelu interesnegata zastopstva in na podlagi davkov. Nikjer v Ljubljani kaj takega, nikjer si na kaj tako gorostasnega niti misliti ne upajo. Samo pri nas se je zgodilo, da je sedaj uveljavljen tak občinski volilni red, ki bije v obraz pravljnosti in interesom prebivalstva. Zgodilo se je to, ker upa vlada, da se klerikalno-nemški zvezzi posreči iztrgati naprednjemu prebivalstvu gospodarstvo v Ljubljani iz rok in da se napredna in slovenska Ljubljana spremeni v dvoježično mesto, da bo s tem zadan narodnemu življenju Slovencev smrtni udarec.

Toda danes naj vlada še nikar ne triumfira. Bilo bi prezgodaj. Ni se vse dni konec, še dolgo ne! V naprednemu prebivalstvu je toliko navedušenja, toliko ognja in živnosti, toliko krepe volje in neupogljivosti, da se znajo še vse vladni in klerikalni računi pokaziti in da bo morda odločilnim krogom še žal, da so se spustili v ta boj.

Klerikalc med seboj.

Klerikale se vedno ponašajo, da v njihovih vrstah vlada vzorna disciplina. Toda ravno dogodki v poslednjem času so dokazali, da je disciplina v klerikalni stranki silno trhla in da se je začel od mogočne klerikalne stavbe rušiti kamen za kamnom. Ne bomo omenjali razdora med dunajskimi krščanskimi socijali, ali pa med štajerskimi, ki se navzlie vsem umetnim sredstvom ne da odpriči, temveč hočemo navesti samo eno dejstvo, kakšnih nizkih sredstev se namreč poslužujejo klerikale v medsebojnem boju. Na Tiroškem so klerikale zelo hudo v lašeh. Bojujojo se takozvani konzervative in krščanski socijali. Principijalnih nasprotij med tem dvojno strankama vendar ne more biti, ker sta obe klerikalni in ker morati obe stati na od-

ločno katoliškem stališču. Vprašanje tedaj nastaja: čemu sta si ti dve klerikalni stranki tako sovražni. Odgovor je popolnoma lahek. Iz enostavnega vzroka, ker se prvi klerikalne gre za principe, ne gre niti za narodna, niti za socijalna, niti za verska vprašanja, temveč edinole za moč in nadvlado enega stanu, za interes posameznikov. In le osebni interes može porajati taka grozodejstva, kakor so jih poslužujejo tiroški krščanski socijalisti zoper konzervative.

Kakor smo že poročali, so nekateri fanatizirani krščanski socijali zaravnato umoril bivšega klerikalnega poslanca Flecksbergerja in sicer edino zaradi tega, ker ni hotel ničesar vedeti o krščansko - socijalnem humbugu. Popolnoma pa klerikalnem receptu, kako naj se odpravljajo politični nasprotniki kar so priporočali tudi že voditelje naše klerikalne stranke. Konservativni časopis »Nene Tiroler Stimmung« poroča načelneje o tem zverinskem umorju, katerega je povzročila klerikalna politična strast. Pred dobrim tednom so našli Flecksbergerja bližu njegovemu domu v Kereckbergu na zverinskem umorjenega. Glavo je imel popolnoma razbito in možgani so bili razpršeni meter naokoli. Umor je izvršila neka rodbina Holzastner iz bližnje vasi Wötzing. Ta rodbina spada med najzagrizenejše pristaše krščansko - socijalnega agitatorja v kraju.

Ljudstvo v Kirchbergu je še zdaj zelo razburjeno, ker je spoznalo, da je bil Flecksberger umorjen iz političnih vzrokov. Postal je žrtve maščevanja političnih nasprotnikov in krščansko - socijalnih. Anton Flecksberger je vživel še zdaj kot bivši deželni poslanec, kot tak je pripadal konservativnemu klubu, kot član deželnega kulturnega sveta, kot predsednik okrajne zadruge in kot pospeševatelj rafajzenek velik vpliv v celici. S krščansko - socijalnim osrednjem ljudstvu se mož nikakor ni mogel sprizniti, smatral je to novotarije za nezdruge in posebno mu ni ugašalo brezobzirno hujskanje, s posmočjo katerega so hoteli krščansko-socijalni agitatorji ljudstvu svoj nauk takorekoč vsiliti. Eden glavnih krščansko - socijalnih agitatorjev je bil bivši kooperator Matija Ortner, ki je s svojim delovanjem povzročil najstrenjša nasprotnstva v občini. V interesu miru v občini so župljani prosili cerkveno oblast, naj se odstrani ta duhovnik. Ta prošnja je imela

uspeh. Kooperatorja so prestavili v Altenmarkt ter mu prepovedali, vrniti ali muditi se v Kirchberg. Ortnerjevi pristaši so smatrali Flecksbergerja, da je deloval na odstranitev Ortnerja. In najintimirnejši pristaši Ortnerjevi so bili člani rodbine Holzastnerjeve. Krščansko - socijalni pristaši Ortnerjevi so na vse kriplje delovali, da bi Ortnerja zopet nazaj v Kirchberg dobili. Vse to njihovo delovanje je bilo brezuspešno. Sele pred kratkim se je večina v občini izrekla zoper to. Zopet so delali Flecksbergerja za to odgovornega.

»Neue Tiroler Stimmen« nadaslujujejo: »Iz političnih motivov je bil umorjen tirolski kmet, ki si je pridobil kot gospodarski zastopnik in sicer v roki so ga v temni noči zavratno napadli, s puškinom kopitom so mu razbili, s čepinjo, da so se možgani po trati razpršili. Kdo so bili storile, ki so osunljeni takega grozodejstva — iz političnih motivov.« Ali so bili apostati, ki na nič ne verujejo, ali so bili anarchisti ali socijalno - demokrati? Ne, bili so pristaši »bratske stranke«, intimni zaupniki glavnega krščansko - socijalnega agitatorja v kraju.«

Seveda je krščansko - socijalna stranka začela dementirati vsako zvezo s temi morilci. In če se jim bo tudi dokazalo, da je bil Flecksberger umorjen na ukaz krščansko - socijalnega agitatorja, vendar bodo klerikale rekli, da je to le »posamezen slučaj«. Pri nas na Slovenskem smo imeli tudi že enake slučaje. Toda če sodnik obsodi takega morilca ali ubijalec — tedaj mu bo kak dr. Susteršič pod plaščem indemnitet očital, da zlorablja svojo uradno oblast.

Klerikale so moralno propadli. Njihova politika je politika nasištev. Po njihovem političnem in verskem raziziranju jim je dovoljeno, da žaleti Maczoch okrajejo najsvetejše in da žaleti Holzastner umore svojega političnega nasprotnika. Vsako tako grozodejstvo je odpustljivo in celo zaslужno, samo da služi v klerikalne namene. Seveda imajo klerikale vedno dovolj sredstev na razpolaganje, da vsako tako grozodejstvo odvrnejo od sebe. Končni efekt je pa vendar v interesu klerikalne stranke: V enem slučaju so dobili denarna sredstva, s pomočjo katerih morejo razširjevati svojo klerikalno misel — v drugem slučaju so pa se iznebili svojega političnega nasprotnika.

XXIX.

Miroslav se je nekaj dni potopal po tržaških ulicah, zapuščen in ves obupan. Tretji dan zvečer se je ves nemiren pomikal po ulicah brez cilja, brez misli. Električne svetilke so slabo biele in močno so se od te svetlobe razlikovala plinove svetilke. V njegovi duši je bilo temno. Predočeval si je svoj neznosni položaj. Obup se je neprestano povečaval. Kje je njegov dom? Doma ni imel nikogar, ki bi se z njim prijavil razgovarjal, nikogar ni bilo, ki bi mu potožil, zapatil vse. Boril se je v mislih z močjo obsojenca z vsem svetom. Toda čutil in spoznaval je obenem svojo slabost. Omogočal je pod težo černih misli in oslabljeno telo je postaleno leno, otrpljeno. Prehodil je že nebroj ulic, plazeče se ob zidu, kakor begun. Nemi so ga prehiteli vrbo brdeči ljudje. Nikdoga ni opazil, nikdo se brigal zanj. Prišel je na veliki trg. Opazil je kamnit vodnjak in močno ga je zažejalo. Podplatil so ga skeleli in roki omahovali. Plazil se je strahobetno do vodnjaka in se povzpel do vode. A komaj je okusil vodo, že ga je obšel stud do nje. Na oglji ulice je mirno stal policiest, opirajoč se na sabljivo. Srepo je zrl za njim. Prišel je v revnje ulice. Hih se bile grde, tupataj na razsvetljenem oknu visela izvajajoča ženska, ali pa se opotekal po razoranem tlaku zapovedni popotnik. Prokleto je moje življenje, je mi-

slil in se naslanjal na zid. Obleka je bila na komoleih in na hrbtnu vsa bela od zidu. Dež je začel škopiti. Šel je na drugo stran ceste. Tam je molčala ogromna delavnica. Obstal je pred razsvetljenim oknom. V dvorani je stal mogočen stroj, katerega posamezna kolesa so se naglo vrtela. Sirok jermen je tekel navzgor in na drugi strani navzdol, ravno kakor ravnivo. Mimo so hodili delavci, na pol slečeni; njihovi obrazji so bili bledi in resni, brke pobese in lasje razmrščeni. Šel je od enega okna k drugemu. Nemo življenje se je razvijalo v prostorni, snažni delavnici. Nenadoma si je začelel, da bi bil tudi on sam tam, delal bi in delal in ne misli na nič več. Vse je gnusno na svetu, le delo more se resiti človeka pred gnusobo. Pa tudi ta misel se mu je kmalu dozdevala abotna. Videl je, kako strežejo ljudje, bedni in zamazani, temu stroju-velikanu. Bile mu je zopet zopreno in zato je šel dalje. Gorak dež je padal vedno gosteje. Slišal je, kako je dež ropotal po njegovi trdi klobučini. Ves trudem in ubog je sedel na ogelinji kamna. Kaj naj začne? Ura je nekje odbila polnoč. Vzdignil se je zopet nemiren in po črni tlakovani cesti dalje. Nakrat je stal na železniški progi. Pred njim je stal razsvetljeni kolodvorsko poslopje. Lokomotiva, drdrajča semčinja, je blizgalna v temno noč. Prikazala se je rdeča

svetilka in se zopet umaknila v temno. Nedaleč proč je počivalo narančno morje. Ladje so črnele v vodi in po tlaku je zadržala nagnjeno kocijo. Miroslav je videl vse le površno. Do misil se je svoje neslavne zgodovine. Na misel mu je hodila Mina, stará bolehradna teta, tisti knetje, ki so nekaj davorovali zaradi gradiščinske zemlje, na gugalme, ki jo je napravil rekdaj tam v gozdu za Mino in njenega sina ... Vse se je mešalo v njegovi možgranih. Dež, ki je za nekaj časa prenehal, je zopet pričel škopiti. Obleka je bila premočena in v nogah je začel mokroti. Daleč je odsevala svetloba velikega mesta in zroc v ta odsev mnogobrojnih ulic, se je ponikal leno dalje. Se vedno so ga srčevali ljudje težkih korakov, udarjajoč ob blatni tlak. Stopinje so odmevale samoučno po ulicah in v temenih teme se je nemo skrival polnec.

»Kje je sedaj Mina?« se je spomnil. Ta hip je zasovražil tudi njo in želel, da bi se tudi ona ponesrečila na svoji višini in padla nazaj v blato. »Kaka izprembala!« je vzkliknil glasno in skoro zaihl groze. Eni umirajo na cesti, a drugi žive v pregrešni oblici. »Požrešnost je najbolj koreninjena lastnost človeška,« je spomnil nenadoma in v tem hip je zagledal ob zidu hide nekaj črnega. Sklonil se je in videl človeka, ki je mirno spal na tlaku.

LISTEK.

Mina.

Roman; spisal A. P. Rušič.

(Dalje.)

»Ti veš, da je bila tvoja ljubezen otroška ... neumna. Sedaj si že toliko odstrani, da izpoznaš, da je bilo vse le otročarja ...

»Toda jaz te še vedno neizmenno ljubim! jo je prekinil, skočil k njej in jo hotel poljubiti. Mina se je njeve besnosti zelo prestrašila, odskočila je naglo in zakričala. V tem hipu so se odpirala vrata in Marta je vprašajoče pomolila glavo v sobo.

<p

vičuje delnični odbor svoje poslopnosti, ki je v krščedem nasprotju z obsebiumovo obljubo in obvezo, da se bo za vsak važnejši korak v tej zadevi izposloval pred vsem sklep deželnega zbora.

Ljubljana, dne 19. oktobra 1910.

Dnevne vesti.

+ Kranjska dežela — prodana klerikalcem. Obenem z novim ljubljanskim statutom in ljubljanskim volilnim redom je bil tudi sankecioniran za vse druge občine veljavjen nov občinski red in občinski volilni red. S tem so si hoteli klerikalcii zavestiti gospodstvo v celi deželi in dosegli so svoj namen. Vendar tega zkonca izgube davkopalčevalci skoros vpliv na občine; ostala jim bo čast, da bodo smeli plačevati, z njihovim denarjem pa bodo razpolagali tisti, ki sami ničesar ne plačajo. Nemci dolize vladu, da je s tem zakonom napavila krvavo kupčijo z dr. Šusteričem. »Tagespošta« pravi, da je bilo vladati bati, da bo dr. Šusterič, ki je zaradi bosanskega kmetijskega vprašanja že najdržitev nastopal, tudi v delegaciji zaradi kmetijskih pustov v Bosni najostreje nastopil, da pa se je temu odpovedal, kar mu je vlačna plačala s sankecioniranjem občinskega reda in obč. volilnega reda. Po tem takem je vlačna torek Kranjsko deželo v pravem pomenu besede prodala klerikalcem.

+ Izid dolenske volitve. Pri včerajšnjem državnoborski volitvi v novomeško - belokranjskem okraju je seveda zmagal klerikalni kandidat Jarec oddanah je bilo 7184 glasov. Jarec jih je dobil 5382, Gangl pa 1745, 57 glasov je bilo razkropljenih. Najznačilnejše je vsekakor, da je dobil Jarec celo v Novem mestu 146 glasov, Gangl pa samo 20 več, namreč 164. Vziale volilni dolžnosti se ogromno mnogo volilev ni udeležilo volitve. Seveda bodo vsi kaznovani. Pri zadnji volitvi je dobil Suklje 5030 glasov, dočim je bilo oddanah 5130. Sukljetov uspeh je bil torej vse kaj drugega, kakor Jarčev. Gangl je sedaj dobil eno četrtnino oddanah glasov, ki reprezentuje tri četrtine davkov tega okraja. Če to tudi ni vplivalo na izid volitve, je vendar gotovo, da to reprezentuje veliko moč, intelektualno in denarno. Tega naj klerikalec nikar ne pozabijo.

+ Volitev v Kandiji. Kaplan Fröhlich iz Šmihela, ki se volilec ni, je stal že od 7. ure zjutraj pred volilnim lokalom, trgal ljudem glasovnice iz roke in jih popisoval. Seveda je napisal vedno ime Jareca. Vpokojeni stražmeister Novak iz Kandije je videl, ko je neki kmet rekel Fröhlichu, naj napiše Gangla, pa je napisal Jareca. Volileci okoli Novega mesta so dobili v mnogih slučajih glasovnice, na katerih je bilo že pred dostavljivo napisano ime Jareca. Obče poznavni Gorše vulgo Kenensmu je dobil na polici izkaznico in glasovnico že izpolnjeno z Jarčevim imenom. Kakor temu, se je zgodilo — mnogim drugim.

+ Volitev na Dolenskem. V Bečki cerkvi je dobil Gangl 81, Jarec 105 glasov; v St. Petru Gangl 45, Jarec 266; v Orehoveci Gangl 54, Jarec 135 glasov.

+ Hud agitator za klerikalno stranko je volonter pri okrajnem sodišču v Novem mestu, Ivan Piešek. Bobnal je ljudi skupaj, raznašal peš in s kolesom vabilo, plakate za Jareca in pamflete na Gangla po Novomeški okolici. Ne vemo, kaj poreče k temu predsedništvo okrožne sodnije.

+ Kdo je kriv čenstohovskih grozodejstev. »Slovenec« piše, da je temu kriva ruska vlast. Znan duhovnik varšavski P. D. Godlewski pa očita v »Poljskem delavec« višjim cerkevnim oblastvom, da so vedeli za škandalozne razmere o čenstohov-

skem zkoncu, a so izvajalo temu meddali. »Tic — prvi — akti so izvrševali složne, niso postali zločinci še zdaj, temveč so bili že zločinjenci prej. Veli so vedeli o razbrdatem življenju teh menihov, ki niso samo bres kazni leta in leta izvrševali svoja svetokrajstva, temveč nekateri izmed teh bi bili morali postati župniki. Katoliški duhovnik, ki dobro poznava ondotno razmere, torej javno priznava, da so se vti umori in res izvrševali takoreč v vednostje višjih cerkevskih dostojanstvenov. Le slučaj je bil, da so se še pravocasno odprila ta grozodejstva, sicer bi bili ti roparji in morile v meniških kutah še celo odlikovani s tem, da bi postali župniki. In če so ti višji dostojanstveniki prikrivali ta grozodejstva, tedaj so morali imeti interes pri tem in tedaj so tudi sokrivi vseh teh zločinstev.

+ Naš laški sosed. O res iskrenom prijateljstvu, ki vlačna med Avstro - Ogrsko in Italijo, piše »Vossische Zeitung« z ozirou na to, da namerava Avstro - Ogrska svoje posadke na avstrijsko - italijanski meji pomočiti: »Na laški strani, v kotu med Korosko in Italijo mrgoli vse polno bajonetov in kanonov. Tam placirane bojne čete — posebno one na višinah Asiago, kjer stoji zelo mnogo težke artilerie v napolpermanentnih zgradbah — so popolnoma za vojno pripravljene. S seboj imajo sanitetni in trenski material in se lahko s tem, da so spoje v to svrhu dobro organiziranim in pravljivim kmetskim prebivalstvom, v par urah zelo ponosne. — Obojestransko obmejno prebivalstvo si ne zaupa, in si je v nekaterih krajih direktno sovražno.« In če upoštavamo, da nam zvezra z Nemčijo prinaša toliko in toliko milijonov izgube pri našem izvozu na Balkan, tedaj vidimo, kakšnega velikega pomena je za našo državo toliko proslavljena trozveza.

+ Iz sodne službe. Premeščeni so avkultantje Josip Roje iz Pulja v Gorico, Fran Vuga in Trsta k okrožni sodniji v Rovinju in Fran Uлага iz Gorice v Pulju.

+ V proslavo Jarčeve zmage v Beli Krajini so prišli klerikalni poslanci k današnji seji deželnega zboru očrščeni s šopki. Vsi so imeli šopke v gumbnicah, samo deželni glavar Suklje je nosil šopek v roki, ter ga položil na svoj pult. Vsi šopki so bili, samo šopek, ki ga je imel dr. Janez Evangelist Krek, je bil krvavoreč. Janez Evangelist bi pač še vedno rad paradijal kot socijalno-demokratsko navdahnjen krščanski socijalec v duhovniški halji. Parada klerikalec s šopki je vzbudila v zbornici in na galeriji veliko veselost, ko pa je vstopil v dvorano dr. Krek, je nekdo zaklical z galerije: »Prvi socijalist v kranjskem deželnem zboru! — Krek se je malo nazuhal, ter izruval iz gumbnice zelen list, da je stal v njej samo še krvavoreč cvet. — Tako so praznovali klerikalec v deželnem zboru Jarčeve zmage, če so jo praznovali tudi z rujnim vinom Kobujevem v bufetu, tega seveda ne vemo.

+ Tesarski mojster Fran Pust, znani klerikalni rogovilez, je dal 18. oktobra ob 1/4, zvečer pred »Katališko tiskarno« nekemu Franu Brozoviču strahovito zaušnico in ga telesno poškodoval. Brozovič se je pred tiskarno smejal, ali Pustu, ali Gostinčarju, ali samemu sebi, ni doznan. Zaradi tega smejanja ga je Pust napadel in udaril. Ker pa take sirovosti še niso dovoljene, se bo Pust imel zagovarjati pred sodiščem.

+ Predavanje o koleri. Ljudsko izobraževalno društvo »Akademija« v Ljubljani priredi danes, dne 19. oktobra t. l. v »Mestnem domu« javno predavanje »o koleri«. Predava g. dr. Demeter Bleiweis vitez Trste-

Zajokal je bridko. Solze so mu lezle po obrazu niz dol. Razsvetljena okna pa so se mu poročilje režala. Zasmehovala ga je luč v oknih. Potral je kamen in ne vedel, kaj počne, ga je zalučal v okno. Šipe so zažvenketale in padle na tla. Ostrmel je groze. Instiktivno je zavil v stransko ulico in se pognal v divji beg. V temi se je zatezel v človeka in padel. Zažvenketala je sablja in policist ga je močno držal za roko.

Miroslava so zaprli. Predno se je zavedel doboda, se je nahajjal v družbi tatov, roparjev, pretepačev in pijancev. Ta izvršek velikega mesta je bila njegova družina. Vtaknilo so ga v gnojnico človeške družbe. Tu je bilo zbirališče mestne človeške kloake, ki je okuževala vse, za kazeno, da jih je družba sama okužila, pokvarila in jih izvršila, kakor se izvršila nesmaga in blato v gnojne jame. V to nesnago in koncentrirano hudobijo človeške družbe so sedaj utaknili bednega dečka. Potem so ga postavili pred sodiščem in ga — ker ni zakrivil nikakega znatnega hudoletva — po odgonu poslali nazaj v Ljubljano.

Za mladega, idealov polnega človeka, je bil ta udarec brutalno grozovit.

»Ovi ločovi! O ve vlačuge!«

zid. Predavanje pojmenovanje akcijativne cilje. Začetek ob 8. zvezdu. Vstop prost. Donosi se v pokritje strukovne vrednosti.

In Pedroča pri Domžalah smo v včerajšnji številki priobčili dopis, glede katerega bodo povedeni, da ga gospod Franc Majstrik iz Virje ne piše, ne nam poslat in ni š njim sploh v nobeni zvezni, kakor tudi ne njegova stranka.

Poročili se je 17. t. m. gosp. učitelj Fr. Starmann iz Kuteževega z grč. Emilio Jaketič iz Podgraj.

Občutljiv človek je Anton Šperko, klijudčavničar pri parni žagi v Jelendolu. Dne 9. in 10. oktobra je popil mnogo žganja, radi česar ni delal v pondeljek, 10. oktobra, mnogo. Strojnik Medved ga je radi tega posvaril, ta pa je tekel takoj nad lastnika Janka Šuteja in zahteval takojšen obračun, grozeč pri tem, da bo drugače vse razbil in napravil škodo za mnogo tisočakov. Šutej je šel v pisarno, Šperko pa za njim. Med potoma je zagrabil težko kladivo in zamahnil v pisarni še njim proti Šuteju, ki se je pa pravocasno umaknil in pomolil Šperku nabasan revolver pod nos. Šperko, jezen, da ni ustrahoval Šuteja, je odšel v strojnicu, ustavljal takoj vse stroje, potem pa snel raz stene razpelo, strgal kovinastega odrešenika s križa, tokel po obojem s kladivom, pljuval po obojem in kar škripal z zobmi. Tudi je grozil Šuteju in uslužbenec, da jim mora biti smrt. Radi tega so poslali po orožnike v Ribnico, pred katerimi se je pa skril, ko so prišli. Orožniki so ga za zunaj skrivoma čakali, ga zalotili in odvedli v Ribnico v zaporedje. Mislimo, da bo bud maček, ko prespi pianost in bo videl ter se zavedal tega, kar je napravil.

Zgorela je 12letna Marija Rifelj iz Lešnice pri Šentpetru. Dne 15. t. m. je pasla z drugimi pastirji vred. Ker je bilo mraz, so zakurili in se greli. Kar potegne sapo in krilce Marije Rifelj se vname. Bežala je sicer domov, pa bolj ko je tekla, bolj je gorela. Kake pol ure pozneje je umrla.

Vsled opeklina je umrla dne 16. t. m. 20letna slaboumnica Marija Strumbelj iz Kandije št. 47. Dne 13. t. m. je nesla njena mati Uršula prasiščenje jest in je pustila za par minut slaboumnico hčer samo v veži, kjer je pod koltom gorelo, vrata pa bila napol pregorela. Marija Strumbelj je stopila preblizu k tem vrata, vsled česar se je vnela obleka. Oče Anton in mati Uršula sta prihitele in pogasila na njej obleko, pa je že zadobila take opeklince, da je vsled njih umrla.

Kako nastane v Avstriji nepotrebna nemška šola? Pri Sv. Lovrenco v Slov. goricah se je letos ustanovila nepotrebna nemška šola. Da se je ustanovila nemška šola, je krit nek rokodelski vajenec, ki ni znal pri pomočniški skušnji odgovarjati v nemškem jeziku. To je sicer malo verjetno, ampak kdor pozna avstrijski ponemčevalni sistem, ta bo verjel tudi to budalost, ki je, žal, polnoma resnična. O tej zadevi se poroča sledi: Omenjeni rokodelski vajenec je delal pomočniški skušnjo pred komisijo, v kateri sedi tudi nemškutarški župan Sedminek od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Sedminek stavi vajenec več nemških vprašanj, na katera naj bi odgovarjal tudi v nemškem jeziku. Vajenec, sin popolnoma slovenski staršev, ne more ničesar odgovoriti, ker vprašanj ne razume. »Kje si hodil v šolo?« se zadere Sedminek. »Pri Sv. Lovrenču.« In ne zna nič nemški? Temu je treba napraviti konec. In Sedminek in drugi nemškutarji so napeli vse žile, šli od Poncija do Pilata in nemška šola je bila zagotovljena. Tako je provzročil, da se je sezidal na slovenskem ozemlju nemška šola rokodelski vajenec, ker ni mogel odgovarjati na nepotrebna nemška vprašanja v nemškem jeziku. Čisto avstrijsko!

Prijatelj oblik. Iz Ceija poročajo: Ze večkrat kaznovanega 27letnega kovačkega pomočnika Antona Drama in Zakota, okraj Brežice, so 17. t. m. pri starinarci Antoniju Travner arretirali in sicer, ker so ga sumili tativne. Drama je hotel prodati pri starinarci dobro ohranjen površnik in par hlač. Ker je pa Drama že določil ponujal razno dobro ohranjen žensko obleko, zdel se ji je sumljiv, vsled česar je to ovadilo mestni policijski. Stražnik, ki je takoj prišel, je prikel Drama, ki je skušil uteti. Na stražnici je prisinal, da je površnik in hlače kupil v Gaberjih od nekega nepoznanega moža za sedem kron. Ravnotako je trdil, da je kupil tudi žensko obleko od nekega nepoznanega človeka za 4 krone. Policiji pa še ni bilo ovadeno, da bi bila obleka kje ukradena. Revno v istem času sta pa posnetnik Gallo in trgovčeva soproga Vodolek iz Vitanja znanila, da jima je bilo več oblike ukradenne z voza, ki je stal na dvojščini gostilne »Pri mostu Grada«. Tudi te tativne je Drama osumljena.

Otrek agres. Dne 15. t. m. sta počestnik Michael Zupanc in njegova žena iz Sv. Mohorja pri Celju v cerkv, dočim sta nju otroka, 12letna Marija in Svetna Frančiška peljala živino na pašo. Tam sta na pravila ogenj in Frančiška se je začela z ognjemigrati. Veter je zapiral in njena obleka se je vnela. Čeprav je starejša sestra ogenj pogasa, vendar se je Marija tako zelo opeskla, da je že drugi dan umrla.

Trgovca z dekleti arretirali. Iz Poljan poročajo: 12. t. m. se je posrečilo arretirati nevarnega trgovca z dekleti, ki je nabral že 25 žrtv ter jih pripravil z raznimi obljubami do tega, da so bile pripravljene iti z njim na Nemško. Imel jih je že zbrane na poljčanskem kolodvoru. Trgovca z dekleti, Henzelmann, je pridobil 12 deklek v starosti od 16 do 20 let iz poljčanskega okraja in 13 deklek v isti starosti iz drugih okrajev, in sicer kot delavce za neko tovarno za zlate izdelke v Nemčiji. Sunljivo je bilo, da se je agent informiral po stvareh, ki niso z delom v tovarni v nikakršni zvezi, in da bi imel najraje taka dekleta, ki sploh ne razume nemški. Hotel je celo vzeti dekleta s seboj brez vsakih legitimacij in brez dovoljenja staršev. Vendar se je pa posrečilo še ob pravem času prekrizati židovskemu agentu njegove nakane.

Sprememba posesti. Grad Branek pri Ljutomeru sta kupila Leopold Stiassny in Pavel Rathkolb iz Gradca. Posestvo je vpisano v deželni deski.

Ko je nabiral gove. 67 let star mrliški oglednik Anton Polenšek iz Frankolovega je šel v bližnji gozd po gove. Popoldne so našli otroci mrtvega kraj pota z gobami v roki. Zadela ga je kap.

Roparski umor na štajersko-ogrski meji. Kakor smo že poročali, je 30letnega gostilničarja Henrika Sattlerja 7. t. m. na štajersko-ogrski meji napadel nek Filip Achatz, rojen Korošec, ter ga zrevjerjeno težko ranil. Henrik Sattler je včeraj v grški mestni bolnici vsled dobljenih ran umrl. Achatza so zaprli.

Stavka knjigovezov v Gradeu je končana. Večina tvrdk je dovolila stavkujočim pomočnikom malo zboljšanje plače in skrajšanje delavne čase. Včeraj je stavkal še kakih 20 do 25 knjigoveških pomočnikov.

Samamor. V Št. Petru pri Celovcu se je v soboto zvečer ustrelil 38letni in oženjeni, toda od svoje žene ločeni pomočnik delavca Martin Podgorec. Pognal si je tri krogla v glavo. Odpeljali so ga v deželno bolnico, kjer je kmalu na to umrl.

Volitev župana v Mirnu na Goriskem. Včeraj je bil v Mirnu izvoljen za župana Vinko Ferletič. Podzupani so: Gabriel Pahor, Josip Beltram, Peter Uršič, Josip Marmolja, Josip Pavletič in Andrej Jakil. Občinski zastopnik je včeraj v grški mestni bolnici vsled dobljenih ran umrl. Achatza so ga v bližnji zboru odvzetem.

Samomor mladega dekleta. V Trstu se je zastrupila 18letna služkinja Antonija Renecel. Mlado dekleto je gnala v smrt nesrečna ljubezen.

Strajk tramvajskih uslužencev v Pulju. Iz Pulja nam poročajo: Usluženci električnega tramvaja so začeli strajkat. — Pred nedavnim časom so zahtevali boljšo plačo in dobili v tem oziru tudi od ravnateljstva razne obljube. Usluženci očitajo zdaj ravnateljstvu, da se ni držalo svojih obljub.

Ameriške novice. Ponesrečil se je v Kansas City. Kans. Anton Mihalič, tajnik podružnice družbe sv. Cirila in Metoda št. 20. V klavnicu ga je poškodoval stroj tako, da je umrl. — Srebrno poroko sta obhajala v New Yorku Marija Siderov. Zajec je iz Domžal in Avgust Sider. — Slovenska trgovina v Ridgewood, New York, je odprla svojo delavnico in trgovino krajški mojster Josip Stirn.

Slovenska čitalnica. Slovenec v Milwaukee so si ustanovili slovensko čitalnico, katere predsednik je Leopold Zakrajšek. — Nesreča. V So. Bellaire, Ohio, se je ponesrečil Matija Goršek, ki je šele pred par meseci prišel v Ameriko. V rudniku mu je padel kamen na desno nogo ter mu strl prste. — Čisto ameřínsko. Alojzij Ivšič Broughton, Pa. naznana v »Glasu Naroda«, da mu je pobegnila njegova žena Ana, roj. Škerbec, doma iz Brusnice v novomeš

slu drž zakona z dne 12. julija 1886
drž. zak. št. 118 odredil odpis zemljiskega davka.

V razpravo so posegli poslanci dr. Eger, Lavrenčič, Drobnič, Dular in Matjašič.

Predlog finančnega odseka je bil soglasno sprejet.

Posojilo mestne občine ljubljanske.

O poročilu finančnega odseka o dovolitvi posojila mestni občini ljubljanski je poročal poslanec Žitnik ter stavljal ta-le predlog:

Finančni odsek predlagal:

Visoki deželni zbor skleni:

1. Mestni občini ljubljanski se dovoli, da sine znesek 1.450.000 K kot ostanki s sklepom deželnega zborna kranjskega z dne 15. januarja 1909, oziroma z Najvišjim odločilom z dne 13. avgusta 1909 dovoljenega posojila v znesku 2.450.000 K najeti proti 4 1/2 %.

Predlog je bil brez debate soglasno sprejet.

Istotako je bil po Žitnikovem referatu soglasno sprejet ta-le predlog:

1. Mestni občini ljubljanski se dovoli, da najame za svojo zastavljalnico v svrhu obratne glavnice posojila v znesku 200.000 K pri Mestni hranilnici ljubljanski proti 4 1/2 % obrestovanju.

Razni predlogi.

Brez debate so bili sprejeti tu-te predlogi finančnega odseka:

I. 1. Občini Jabolica se dovoli, da sme poleg vsakoletnih doklade za občinske potrebuje pobarati za potrebit letnih anuitet glede posojil za vodovode v Jasenu, Vrbovem, Vrbici in Kuteževem posebne doklade na vse direktne davke razen osebne dohodnine in plačarine in sicer.

a) v davni občini Jasen 90 % in v davni občini Vrbovo 69 % od l. 1910. do 1. stevanca l. 1937

b) v vasi Vrbica 42 % in v vasi Kutežovo 75 % od l. 1910. do 1. steteca l. 1939.

II. 1. Računski sklepi deželnega posojilnega zaklada, pokojninskega zaklada deželnih uslužbenec v ustavnih zakladih za l. 1909 se po predlogih deželnega odbora odobre.

2. Dolg ustanove grofa Saura-a za sv. maše o zasedanjem deželnega zborna v znesku 178 K 41 v z l. 1909 se po predlogu deželnega odbora izplača iz deželnega zaklada.

III. Mostnina na mostu čez Kulpo ob Brodu se odpravi.

Narodno napredna stranka za učiteljstvo.

O računskem sklepu kranjskega učiteljskega pokojninskega in normalnosolskega zaklada je poročal poslanec grof Margheri ter predlagal, naj se ti računski sklepi odobre.

Dež. glavar: Poslanec dr. Triller se je oglasil za besedo.

Dr. Triller: Sicer ni navada, da bi pri računskih sklepih stranke preenizirale svoje stališče. Ker pa vključi intenzivnemu delu finančnega odseka ni prizakovati, da bi skoro prišel v razpravo, smatram za potrebno, da se oglašim k besedi.

Govoril bom tu v imenu narodne napredne stranke o obupnem gmotnem položaju našega učiteljstva. Zdi se mi, da bo narodno-napredna stranka v tem vprašanju izrala vlogo svoječasnega državnega poslanca dr. Rosnerja, ki je 33 let ne prestano v državnem zboru zahteval odpravo loterije.

Vsek objektivno mislec človek mora priznati, da so naši učitelji tako slabo plačani, kakor nikjer drugje. Res so deželne finance v slabem stanju, vendar pa to ne sme biti izgovor, da se poštečno ne plača tistim, ki delajo v kri vrgojujojo našrazi zaklad našega naroda — našo mladino. Tudi drugod niso deželne finance sijajne, vendar so povsod že povišali plače učiteljem. V Istri se jim zvišali prejemke, da celo v Tirolski, ki ni ravno na glasni kot učiteljstvu naklonjeni dežela. Naglašalo se je v časopisih že opetovanjo, da se nasim učiteljem plače ne bodo prejelo poboljšale, dokler ne bodo leti učnili tisknika ter prestopili v sljudske tabore. Gospoda, ali se ne zavedate, da je tako postopanje nemoralno? (Dr. Pegan: Kdo je kaj takega trdil?) Vsi vaši listi so pisali v tem smislu in se pišejo. Tako postopanje vrguje učiteljstvo direktno k neznačajnosti. Ako zahtevate, da mora učiteljstvo preje prestopiti v vaš tabor, preden mu zboljšate njegova gmotni položaj, kdo vam pa garantiira, da bodo potem učitelji, po regulaciji njihovih plač tudi še ostali vasi pristaši? Ali ni mogoče, da bodo tudi potem prav tako spremenili svoje politično barvo, kakor to sedaj vi od njih terjate. Uvažavate vse to, ne morem si kaj, da bi ne naglašal, da se mi zdi stališče, ki ga zavzemata včina nasproti regulaciji učiteljskih plač, naravnost nesmiselno. Stari pregor pravi: »Dominus vobiscum« še ni nikoli kruha stradal, »Et cum spiritu tuo paže večkrat. Zato vas pozivam, storite svojo dolžnost in dajte učiteljstvu to, kar mu gre. Stavim to-le resolucijo:

Deželni zbor smatra primerno resolucijo službenih prejemkov uč-

teljskega osvaja na tistihkih tečajih na neodločno ter naroda deželnemu odboru, da že v 1. seji prihodnjega sedanja predloži deželnemu zboru svoje tozadovne nasvete. (Plekanje in debo-klici med naprednjimi poslanci.)

Dr. Lampe: Jaz sem proti resolucrije in učiteljske plati se naj regulirajo, ko se urede deželne finance.

Računska sklepa sta bila sprejeta, resolucija poslanca dr. Trillerja pa je bila odklonjena z glasovi klerikalev. Za resolucijo so glasovali naprednjaki in veleposestniki.

Poslanec Povše je porečal o računskih sklepah deželnokulturnega zaklada in muzejskega zaklada in dovoliti pobiranje 100 % doklade občini Stara Vrhnik ter predlagal, da se te točke odobre.

Zbornica je te predloge soglasno sprejela.

Takisto je sprejela tudi predlog finančnega odseka glede računskih sklepov pokojninskega zaklada okrožnih zdravnikov in garancijskega zaklada »Dolenjski železnice« za l. 1909.

Ustanovitev zavarovalnega zaklada za deželna poslopja.

V imenu finančnega odseka je bil poslanec K o b i ta-le predlog: Zavarovanje vseh deželnih poslovnih proti požaru se opusti in ustanoviti zavarovalni zaklad.

Kot govornika proti sta se oglasili: Pire in baron A p f a l r n.

Poslanec Pire je dočela stvarno pobabil predlog finančnega odseka ter kazal na nevarnost in nepraktičnost takega podjetja. Njemu se je pridružil tudi baron Apfaltner, dompolni njegova izvajanja s podatki iz praktičnega življenja.

Dr. Tavčar: Čudno in občutljivo vredno je, da poročevalce ne more navesti nobenega razloga za svoj predlog. Kot edini argument je poročevalce navedel to, da on nima zavarovanih svojih poslopov. Ako pa ta poslopja pogore, bo jih pa zoperiigradil s svojim denarjem. To je edini argument za tako važen predlog, in izmed večine ne smatra nihče za potrebno, da bi zavzel v tej važni stvari svoje stališče. Zdi se mi, da so gospodje od večine danes tako zmagajani, saj so prišli v zbornico s šopki, da so dočela pozabili stvar temeljito preseščati ter podati zbornici temeljiti pojasnil. Naglašam, da bi se tak predlog mogel staviti samo še v star Abderi, ako bi imela le-ta deželni zbor. Predlagam, naj se predlog vrne finančnemu odseku.

Za predlog sta govorila dr. Šusteršič in dr. Lampe, proti pa še baron Born.

Klerikalna večina je seveda sprejela predlog finančnega odseka, proti so glasovali naprednjaki in veleposestniki.

O izplačilu zvišanega zneska 4000 K e. kr. deželnim komisiji za agrarske operacije za leto 1908. (k. prilogi 86. l. 1909).

O prošnji Terezije Prelesnik, vlovo po deželnem knjigovodju, za odpis predujema 320 K in o prošnji tovarne za papir v Radečah, da se dovoli paršaliranje mitnine za radeški most je poročal posl. Žitnik.

Gleda prošnje Terezije Prelesnik je zbornica na predlog posl. Pibra sklenila, naj se prošnja vrne finančnemu odseku v nadaljnja poizvedovanja. Oba druga predloga finančnega odseka sta bila sprejeta soglasno brez debate.

O prošnji vodovodnega odseka za vasi Pivka, Cegelnica in Malo Naklo za podporo v pokritje stroškov vodovodne naprave za te vasi je poročevalce Povše v imenu finančnega odseka predlagal:

Prošnja se odstopi deželnemu odboru v rešitev z naročilom, da po svojem tehničnem uradu izvrši poizvedbe, ali je ta vodoved pravilno izvršen, ter da podeli iz melij zaklada deželno podporo 15% k izdanu vsoči za to napravo, ako se interesente pravomočno zavežojo vzdrževati to napravo v polnem redu.

Napredni poslanci proti draginji.

Na to je prišlo v razpravo poročilo upravnega odseka o nujnem predlogu posl. dr. Novaka in tovarnici radi uvoza klavne živine in južnoameriškega mesa. Poročal je poslanec Hladnik. V svojem govoru je razpravljal o vrednosti draginje. Rekel je, da je prvi vzrok draginje organizirano delavstvo, drugi vzrok pa hrepenevanje po bogastvu. Po daljšem govoru, v katerem je dokazoval, da je pravzaprav po vladajoči draginji pričetek najhujšem kmet, je stavil v imenu upravnega odseka tale predlog:

Visoki deželni zbor skleni: preko predloga poslanca dr. Novaka in sodrugov naj se preide na dnevni red.

Deželni glavar je dal predlog v razpravo ter nodelil besedilo stavitelju nujnega predloga dr. Novaku.

Dr. Novak: Bojim se, da bo plenum zbornice pritrdil predlogu poročevalca ter odločil moj najnji predlog, ki stremi samo za tem, da ce vsoj nekoliko olajše posocene dragi-

gnje. Poslovavši je že v sileku nazaj, da je moj predlog napovedan proti kmetskemu času. To podtkinjanje nevrednam z moim odločenjem. Vi pravite, da ljubite kmeta, o tudi nam ne morete odreči priznanja, da imamo sreču tudi za kmeta. Toda naša ljubezen se razločuje od vaše v toliko, da imamo mi ljubezen do vseh ljudev slojev. Vi pa naglašate vedno svojo ljubezen do kmeta, za delavstvo in druge sloje nimate nobenega sočutja. (Klerikalev ugovarjajo, zlasti je glasen Jane.)

Predlog, ki sem ga stavljal, bi bil direktno v korist našega kmeta.

Kmet nima živine v zadostnem številu, a si je tudi ne more nabaviti, ker je živina predraga. Ako bi se dovolil uvoz živine na pr. iz Srbije, bi se temu lahko odpomoglo. Goveje živine meso je sedaj tako draga, da si ga ne more vsakodobno privočiti. Ako bi se dovolil uvoz argentinskega mesa, bi to meso uživali tisti sloji, ki se domačega mesa ne morejo kupovati. Cene domačega mesa bi torej vsled tega ne padle, ampak bi ostale na isti višini. Uvoz iz Balkana bi tudi samo ugodno upival, ker ima od zavrnjenja srbske meje korist samo Nemčija.

Vodja nemških agrarcev na Českem dr. Damm se je naravnost izrekel za uvoz in naglašal, da zlasti uvoz argentinskega mesa ne škoduje agrarnim interesom.

Ako torej uvoz živine ni škodljiv agrarnim interesom na Českem, ne more biti škodljiv niti interesom kranjskega kmetskega prebivalstva. Zato vnovič apelujem na zbornico, naj sprejme moj najnji predlog. (Najpred poslanec ploskajo.)

Dež. glavar pl. Šuklje:

Prekinem sejo do 4. popoldne.

Popoldne se bo debata nadaljevala.

Društvena razglasila.

Društvo slovenskih profesorjev bo imelo v soboto, dne 22. oktobra svoj prvi sestanek v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Na dnevnem redu je referat o službeni pragmatiki srednješolskih profesorjev. Ker je stvar zelo važna, pričakujem, da bodo odborniki sodelovali.

Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« zapoje na dan Vseh svetnikov na pokopališču pri Sv. Križu tri žalostinke, in sicer ob pol 4. popoldne. V slučaju slabega vremena se bo vršilo petje v kapelici.

Amater - fotografom! Ker nam je došlo od raznih strani toliko dopisov, da nam ni mogoče vsakemu posamezniku odgovoriti, vladu smo prosimo vse p. n. interesente, da blagovljivo še nekoliko časa potpeti.

Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani. — Prosimo pa vse one

interesente, ki nam do sedaj niso še javili naslovov, da jih naznamo tako

na: **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor društva klubova slovenskih amater - fotografov v Ljubljani.** — Prosimo pa vse

uredništva slovenskih listov, osobito tudi vnačajna, da ponatisno tozadovno objave v svojih listih. — **Pravljajnici odbor dru**

